

(Fitur) 2015 SONUÇ RAPORU**Fitur Turizm Fuarı**

İspanya'nın başkenti Madrid'de 28 Ocak 1 Şubat 2015 tarihleri arasında 34. kez düzenlenen Fitur Turizm Fuarına 165 ülkeden bir önceki yıla oranla %12 artışla toplam 686 kurum/kuruluş, 9.107 firma stand olarak katılmıştır. Toplam stand alanı ise %4 artışla 56,233 metrekareye yükselmiştir. Stand alanlarında bir önceki yıla göre bölgeler göz önüne alındığında artış oranları; Ortadoğu %24, Asya Pasifik % 19, Amerika %17, Avrupa %9 ve Afrika %2 olarak kaydedilmiştir.

ITB Berlin ve WTM Londra Turizm Fuarlarından sonra Avrupa'da gerçekleştirilen en önemli 3. Turizm fuarı olarak gösterilen Fitur' u bu yıl 200 binin üzerinde kişinin ziyaret ettiği tahmin edilmektedir. Fuarın Madrid şehir ekonomisine yaklaşık 200 milyon Euro katkı sağladığı (konaklama, gastronomi, alışveriş, ulaşım, eğlence vs.) şehir otoriteleri tarafından açıklanmıştır.

Oteller, Tur Operatörleri, Seyahat Acenteleri, IT ve Online sistemler, Medya temsilcileri, Taşıma Firmalarının yanı sıra turizm sektörüne yönelik çok sayıda kuruluş fuara katılım sağlamıştır. Toplam 8 salonda gerçekleştirilen fuara Güney Amerika ve Afrika'dan yoğun katılım gözlemlenmiştir. Fuarda bu yıl ilk defa Alışveriş Turizmi (FITUR SHOPPING) ve Sağlık Turizmi (FITUR HEALTH) bölümlerine yer verilmiştir.

Fuarda, sürdürülebilirlik ve teknoloji kullanımı başta olmak üzere sektörel konularda paneller ve seminerler düzenlenmiş ayrıca 35 ülkeden 150'ye yakın hosted buyer (satın alıcı) katılım sağlamıştır.

Türkiye Standı

"Turkey HOME" konsepti gözetilerek hazırlanan 645 metrekare büyüklüğündeki Türkiye standının organizasyonu Madrid Kültür ve Tanıtma Müşavirliğince başarılı olarak gerçekleştirilmiştir. Fuarda, ülkemizden 40'a yakın kurum/kuruluş yer almıştır. Türkiye standında fuar süresince sanatlarını sergileyen Ebru ve Hat Sanatçıları yoğun ilgi görmüştür. Standa olan ilgiyi artırmak üzere günün belli saatlerinde Türk Kahvesi, Çay, Simit ve Türk mutfağına özgü tatların ikramı yapılmıştır. Fuar katılan Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdür Yardımcısı Ahmet Temurci yapılan çalışmalar konusunda fuar katılımcıları ile görüş alışverişinde bulunmuştur. Türkiye standı içerisinde pazarın en önde gelen destinasyonları İstanbul ve Kapadokya'nın

yanında Antalya, Eskişehir, Mersin, Çanakkale ve Yeşilirmak Havzası (Amasya, Samsun, Çorum, Tokat) destinasyon olarak katılım sağlamıştır. Lonely Planet tarafından düzenlenen ankette 2015 yılında dünyada en çok ziyaret edilmesi önerilen 10 bölge arasında Gelibolu Yarımadasının (Çanakkale) yer alması vesilesi ile Türkiye standı içerisinde Gelibolu Yarımadası ve Çanakkale şehitlerimizin 100. Yılı anısına özel bir stant hazırlanmıştır.

Turob standı

Türkiye standında yer alan TUROB standında çok sayıda ziyaretçi ağırlanmıştır. TUROB tarafından İspanyolca ve İngilizce hazırlanmış kitap, DVD ve tanıtım materyalleri, İstanbul Shopping Fest 2015 tanıtım föyü, İRO Başkanı Şerif Yenen tarafından hazırlanan İstanbul Haritası, Boyut Yayın Grubu tarafından Hazırlanan Hotel&Travel Guide 2015, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, İRO ve İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan “Sürdürülebilir Turizm İçin Alternatif Tur Rotaları” kitap,CD ve haritasının yanısıra Turob üyeleri tarafından sağlanan promosyon malzemelerinin dağıtımı yapılmıştır.

TUROB Standını ziyaret eden Türkiye'nin İspanya Büyükelçisi Ömer Önhon ile TUROB faaliyetleri, sektörel gelişmeler ve İspanya turizmi konularında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

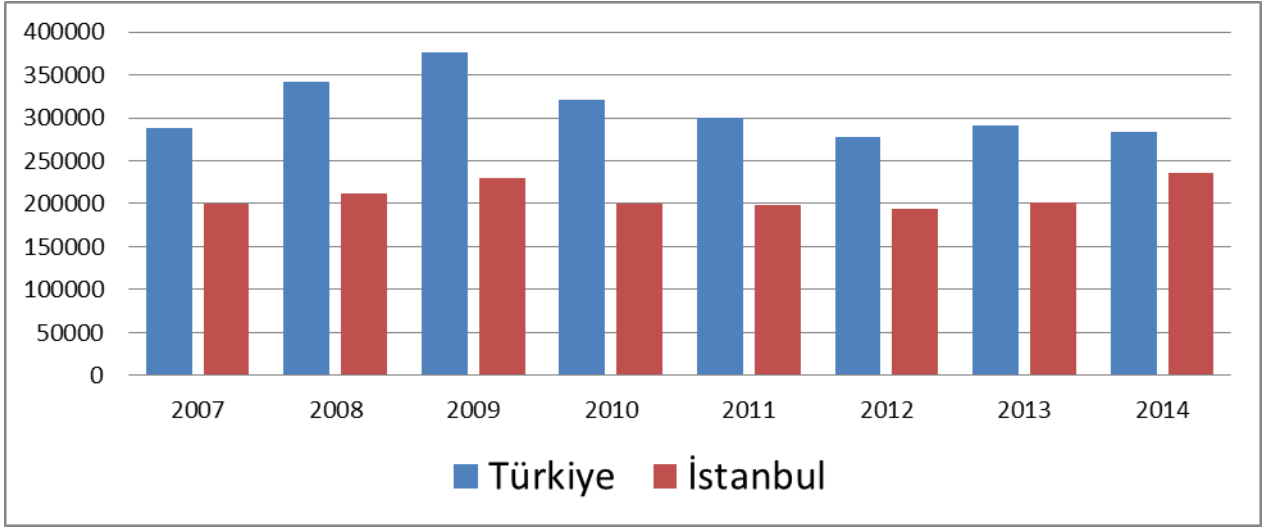
İspanya - Türkiye Turizmi

Ülkemizin en istikrarlı büyüme gösteren pazarları arasındayken, 2009 yılı itibari ile ülkede baş gösteren ekonomik krize bağlı olarak, İspanya'dan ülkemize gelen turist sayısı son dört yılda 300 bin bandında stabil olarak sürmektedir.

2014 yılında İstanbul'a gelen İspanyol sayısında artış kaydedilmesine karşın Türkiye genelinde ise küçük oranda düşüş olmuştur.

Yıllar itibari ile İspanya'dan ülkemize gelen turist sayıları;

Yıl	Türkiye	İstanbul
2007	288.358	200.737
2008	342.104	211.742
2009	376.215	229.181
2010	321.325	200.678
2011	300.084	198.150
2012	278.164	194.668
2013	290.422	201.065
2014	283.926	235.834

İspanya

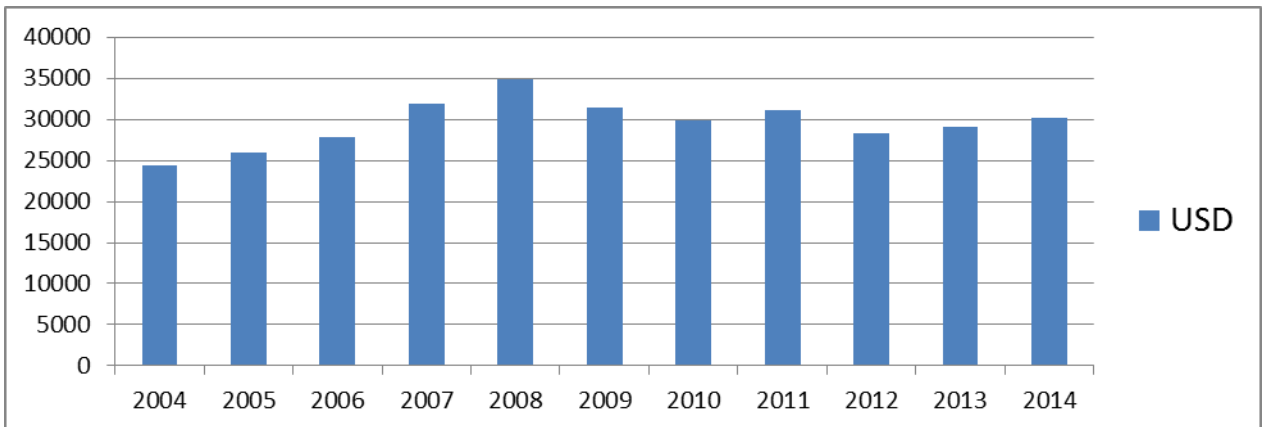
Yaklaşık 46,6 milyon nüfusu ile İspanya son yıllarda yaşadığı ekonomik istikrarsızlıkla gündeme gelmektedir. İspanya'da 2008 yılında etkili olmaya başlayan ekonomik kriz özellikle işsiz sayısını rekor seviyede artırdı. Ulusal İstatistik Enstitüsü verilerine göre, işsizlik oranı 2013 yılındaki %26,03 seviyesinden 2014 yılının sonunda %23,70'e geriledi. Bu durum İspanya ekonomisinin son 2 yılda toparlanmaya başladığının bir göstergesidir. 2014 yılında 480 bin işsiz çalışma hayatına kazandırılmıştır.

İspanya ekonomisinin toparlanmakta olduğunun bir başka göstergesi ise Gayri Safi Yutici Hasıla'nın (GDP) 2014 yılında %1,4 artmış olmasıdır. GDP oranı 2010'da %0,0, 2011'de %-0,6, 2012'de %-2,1 ve 2013'te %-1,2 olarak ölçülmüştü.

Küresel piyasalarda Petrol fiyatlarındaki gerileme İspanya ekonomisine canlanma getirmiştir. Yılın son çeyreği için açıklanan rakamlar olumlu durumu vurgulamaktadır.

Fitch tarafından, İspandaki ekonomik iyileşmeler de dikkate alınarak İspanya için büyüme tahmini 2015 yılı için % 1,7, 2016 yılı için ise % 1,9 olacağı açıklanmıştır.

İspanya'da kişi başına düşen milli gelir 2008 yılında yakaladığı 34.815 USD'lik zirvenin ardından 2009 yılı itibari ile ülkede baş gösteren ekonomik kriz ile düşüşe geçmiştir. Ülkede son dönemlerde yakalanan ekonomik gelişmeler neticesinde kişi başına düşen milli gelir son iki yılda artarak 2014 yıl sonunda 30.113 USD'ye çıkmıştır. İspanya'da kişi başına düşen milli gelirin son 10 yıllık görünümü;

İspanya Turizmi

İspanya, dünyada turist sayısında 3., turizm gelirinde ise 2. Sıradaki konumunu korumaktadır.

Dünya turizminin önde gelen ülkeleri arasında yer alan İspanya'ya, 2014 Yılında bir önceki yıla oranla %7.1 artışla 64 milyon 996 bin turist gelmiştir. Turizm gelirinin ise yaklaşık olarak 70 milyar dolar olarak açıklanması beklenmektedir.

Ülkeye en çok turist İngiltere, Fransa ve Almanya'dan gelmiştir. Bir önceki yıl düşüş yaşanan İtalya ve Portekiz pazarlarında önemli oranda artış (sırası ile %14,6 ve %11,7) kaydedilmiştir. Belçika %16,4 ve Fransa %11,3 artış oranı ile diğer dikkat çeken ülkeler olmuştur. 2014 yılında en dramatik düşüş ise, bir önceki yıl %31,6 gibi rekor bir artış görülen Rusya pazarından yaşandı. Rusya'da ekonomik gelişmeler ortaya çıkıncaya kadar İspanya'da artışta olan turist sayısı Aralık ayında -%27,4 yıl sonu itibari ile ise -%10,3 olarak kaydedilmiştir.

İspanya'ya gelen turistlerin %77,6'sı (51.83 milyon) havayolu, %20,6'sı (20,6 milyon) ise karayolu ile ülkeye gelmiştir. Deniz yolu ile 915 bin, Demiryolu ile de 304 bin turist geldiği kayıtlara geçmiştir.

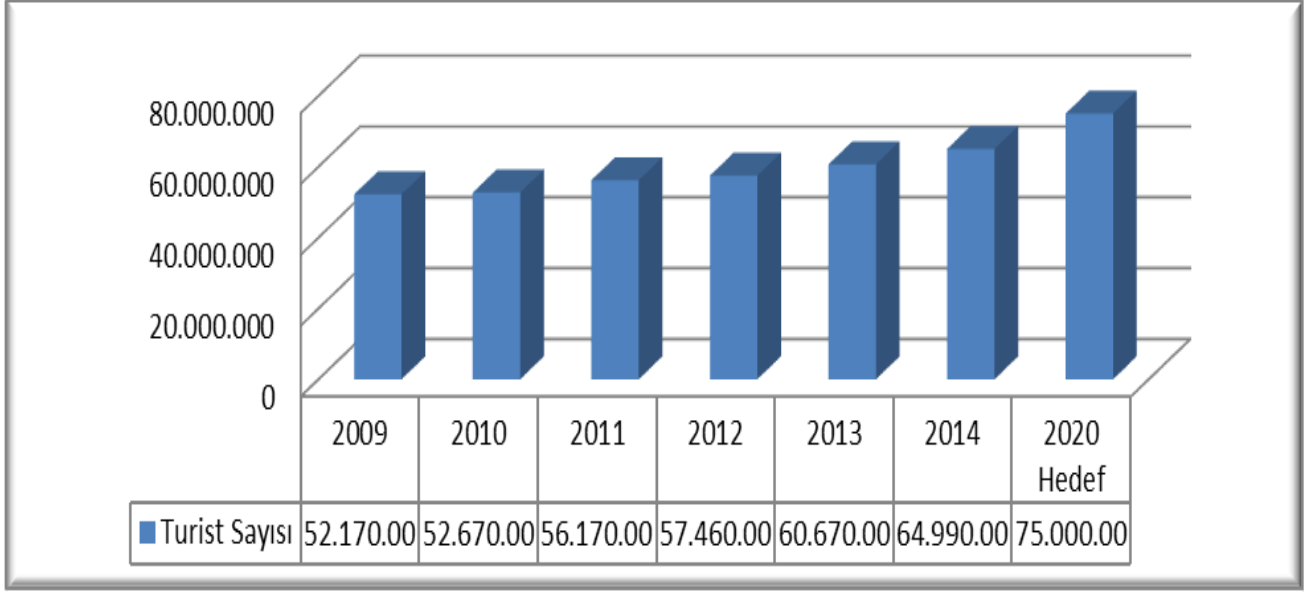
İSPANYA'YA GELEN TURİST SAYISI

ÜLKE	YILLAR		2014 / 2013 Değişim
	2014	2013	
İngiltere	15.006.744	14.327.277	679.467
Fransa	10.615.746	9.525.432	1.090.314
Almanya	10.422.055	9.854.760	567.295
İtalya	3.697.702	3.251.019	446.683
Hollanda	2.767.130	2.617.460	149.670
Belçika	2.180.457	1.873.221	307.236
Portekiz	1.876.524	1.670.545	205.979
İsviçre	1.632.011	1.487.256	144.755
Rusya	1.420.647	1.581.785	-161.138
ABD	1.218.617	1.194.948	23.669
Diğer Ülkeler	14.157.642	13.277.370	880.272
Toplam	64.995.275	60.661.073	4.334.202

Yıllar itibari ile İspanya'ya gelen turist sayısı

Yıl	Turist Sayısı (Milyon)	Öndeki yıla oran (%)
2009	52.17	-8.8
2010	52.67	1.0
2011	56.17	6.6
2012	57.46	2.3
2013	60.67	5.6
2014	64.99	7.1

İspanya hükümeti tarafından açıklanan programa göre ülkeyi 2020 yılında 75 milyon turist ziyaret etmesi hedeflenmektedir.

Bölgelere/Destinasyonlara göre gelen turist sayısı

2014 yılında İspanya'ya gelen turist sayısı %7,1 artmıştır. Kanarya Adaları %8, Andalucia %7,8 ve Catalunya %7,6 ile en çok artış kaydedilen bölgeler olmuştur.

İSPANYA'DA BÖLGELERE GÖRE GELEN TURİST SAYISI			
ÜLKE	YILLAR		2014 / 2013 Değişim
	2014	2013	
Cataluña (Barcelona)	16.814.199	15.588.203	1.225.996
Kanarya Adaları	11.475.211	10.632.679	842.532
Balear Adaları	11.367.224	11.111.328	255.896
Andalucía	8.501.991	7.880.090	621.901
Valencia	6.233.881	5.971.523	262.358
Madrid	4.546.559	4.224.986	321.573
Diğer	6.056.210	5.252.264	803.946
TOPLAM	64.995.275	60.661.073	4.334.202

İspanya'da turistlerin konaklama yeri ve sayısı

2014 yılında İspanya'yı ziyaret eden 64.995.275 turistin 43.063.762'si otellerde, geri kalan 21.931.513 kişi ise otel dışında yerlerde konaklamıştır. Ülkeye giden Fransızların büyük bölümü, İngiliz, Hollanda ve Belçika vatandaşlarının da önemli oranda otel dışında konakladıkları istatistiklerden anlaşılmaktadır.

İSPANYA'YA GELEN TURİSTLERİN KONAKLAMA YERİ VE SAYISI

ÜLKE	TURİST SAYISI	KONAKLAMA YERİ		OTEL GECELEME SAYISI
		OTEL	DİĞER*	
İngiltere	15.006.744	8.368.647	6.638.097	47.756.842
Fransa	10.615.746	4.790.768	5.824.978	14.557.954
Almanya	10.422.055	7.237.003	3.185.052	46.652.334
İtalya	3.697.702	2.318.691	1.379.011	7.659.211
Hollanda	2.767.130	1.517.024	1.250.106	7.034.884
Belçika	2.180.457	1.171.429	1.009.028	5.974.695
Portekiz	1.876.524	1.131.487	745.037	3.022.512
İsviçre	1.632.011	837.815	794.196	3.718.216
Rusya	1.420.647	1.277.489	143.158	7.664.138
Diğer Ülkeler	15.376.259	14.413.409	962.850	46.204.829
Toplam	64.995.275	43.063.762	21.931.513	190.245.615

* Yazlık, ev, günübirlik kiralık ev, akraba vs.

Turizm Sektörü, günümüzde, sadece konaklama veya eğlence dışında birçok alanda yürütülen faaliyetlerin bütününe kapsamaktadır. Geçte olsa önemi keşfedilen gastronomi, turizm sektörünün önde gelen ürünleri arasında yerini almıştır. İspanya, gastronomi alanında yaptığı atılımlar ve sahip olduğu altyapı ile dünyanın en önemli ülkeleri arasında yer almayı başarmıştır. İspanya’da toplam 171 adet “Michelin Yıldızlı” Restoran bulunmakta olup gastronomi turizminden 2014 yılında yaklaşık 8 milyar dolar gelir elde edilmiştir. Adını gastronomi altyapısı ile duyuran ünlü San Sebastian bölgesinde ülkede faaliyet gösteren toplam 7 adet 3 yıldızlı Michelin Yıldızlı restoran’ın 3 tanesi ile birlikte 16 adet Michelin Yıldızlı restoran yer almaktadır. Bölge, yerel restoranları ve gastronomi ile ilgili diğer alanlarda da son derece yüksek standartlara kavuşmuştur. Dünyada gastronomi alanında model bölge olarak kabul edilen San Sebastian tarımdan başlayıp sofraya kadar belli kurallara bağlı olduğu ürün kalitesini nesiller boyunca devam ettirmeyi başarmıştır.

İspanya hükümeti, ülkede turizmden elde edilen geliri ve turist sayısını artırmak üzere mevcut turizm ürünlerine ilave olarak “Sağlık Turizmi” ve “Alışveriş Turizmi” alanlarında özel programları hayata geçirmiştir. Sağlık Turizminin taşıdığı önem ve potansiyel dikkate alınarak bu turizm türünün geliştirilmesine büyük önem verilmektedir. Turizm otoriteleri bu alanda yıllık ortalama geliri %20 artırarak 2019 yılında 600 milyon Euro’ya çıkarmayı hedeflemektedir. Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından yapılan araştırmaya göre, alışveriş turizmi alanında, AB ülkeleri dışından gelen turistlerden 2014 yılında Avrupa Birliği ülkeleri 13.5 milyar Euro gelir elde etmiştir. Aynı rapora göre İspanya, alışveriş turizminde dünyada gelişime en açık dördüncü ülke olarak gösterilmiştir. 2014 yılında İspanya AB ülkeleri dışından gelen turistlerden 1.1 milyar dolar alışveriş turizmi geliri elde etmiştir. İspanya turizm otoritesi tarafından ülkeye alışveriş amacı ile gelen turist sayısında artış sağlanması için yeni çalışmalar yürütülmektedir.

İspanya-Türkiye Havayolu ile ulaşım

İspanya’dan Türkiye’ye havayolu ile ulaşım imkanı her geçen gün artmaktadır. Türk Havayolları (THY) İstanbul’dan İspanya’nın 6 ayrı şehrine seferler düzenlemektedir. Pegasus Havayolları İspanya’da Barselona ve Madrid olmak üzere iki noktaya İstanbul’dan uçuş gerçekleştirmektedir. Iberia Havayolları’nın ise Madrid-İstanbul seferleri bulunmaktadır.

THY, İspanya'da 30.yılıni kutluyor. THY'nin Kasım 1984'te İspanya'ya ilk uçuşunu gerçekleştirdiği Madrid uçuşunun ardından yaklaşık 30 yıl geçti. THY, günümüzde İspanya'nın 6 ayrı noktasından İstanbul'a haftada 70 sefer gerçekleştirmektedir. 25 Mayıs 2015'te İstanbul Sabiha

Gökçen-Barselona parkurunun THY'nin 7. Uçuş noktası olması ile haftalık uçuş sayısı 77'ye çıkacak. Yaz döneminde de Malaga'ya ilave edilecek 3 uçuş ile haftalık uçuş sayısı 80'e ulaşmış olacak. 2014 THY'nin İspanya'da rekor yılı oldu. Yolcu sayısı %14 artış ile 875 bine ulaştı.

Şehir adı	İlk Uçuş Yılı	2013 Yolcu Sayısı	2014 Yolcu Sayısı
Madrid	1984	234.169	289.196
Barcelona	1999	277.965	310.134
Valencia	2011	61.216	88.742
Malaga	2011	75.570	97.933
Bilbao	2012	31.592	57.398
Santiago de Compostela	2013	27.751	32.025

İspanya turizminin bel kemiği; düşük maliyetli havayolu şirketleri (Low-Cost Carriers-LCC)

İspanya, AB ülkeleri arasında düşük maliyetli havayolu şirketlerinin (Low-Cost Carriers-LCC) en çok sefer yaptığı ülke konumunda yer almaktadır. Ekonomik ve ulaşım alternatiflerinin fazla olması nedeniyle İspanya'ya gelen turistlerin önemli bölümü ulaşımını bu tür havayolları ile sağlamaktadır. Açıklanan son verilere göre, İspanya varışlı seyahatlerin %47,9'u LCC uçaklarla yapılmıştır. 2013'e oranla %10 artışla 32,6 milyon kişi LCC uçaklar ile İspanya'ya gelmiştir. Gelen yolcuların %67'si Ryanair, Easyjet ve Vueling'i kullanmıştır. Bir başka anlatımla İspanya'ya giden her 2 turistten 1 tanesi LCC'yi kullanmaktadır.

İspanya'ya seferi olan LCC kuruluşları; Transavia.com France (Fransa), Ryanair, Aer Lingus (İrlanda), Meridiana Spa (İtalya), Transavia (Hollanda), EasyJet Airline Co. Ltd , Jet2, bmiBaby, Flybe, Monarch Airlines (İngiltere), Air Berlin, German Wings (Almanya), Easyjet Switzerland, FlyBaboo (İsviçre), Norwegian (Norveç), Flyniki /NL Luftfahrt GMBH (Avusturya), Travel Service (Çek Cumhuriyeti), Wizz Air (Macaristan), Blue Air (Romanya), Vueling, Iberia Express, Volotea (İspanya), Air Arabia Maroc (Fas).

İspanya Konaklama Verileri

İspanya'da toplam 14.728 konaklama tesisinde (2013-14.785) toplam 1.43 milyon yatak bulunmaktadır. Konaklama tesislerinde 2014 yılında toplam 294,4 milyon geceleme yapılmış olup (2013-286 milyon geceleme) gecemelerin 104.2 milyon adedi 44.5 milyon yerli turist (2013-101.5 milyon adet geceleme, 42.5 milyon yerli turist), 190.2 milyon adedi ise 43 milyon yabancı turist (2013- 185.5 milyon adet geceleme, 41.3 milyon yabancı turist) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ortalama doluluk oranı %59,19 olarak ölçülmüş, kalış süresi ise ortalama 3,36 gün olarak kaydedilmiştir. Konaklama işletmelerinde 184.189 kişi istihdam edilmektedir.

Otel Kategorisi	Toplam Oda Sayısı		Toplam Yatak Sayısı		Ortalama Doluluk %		Kalış Süresi (Gün)	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
5	251	251	78.321	78.106	61	65	3.52	3.51
4	2.029	2.064	606.515	621.098	66	69	3.60	3.56
3	2.497	2.487	409.694	404.028	63	64	3.75	3.70
2	1.826	1.875	112.991	110.354	42	43	2.54	2.47
1	1.159	1.163	47.495	47.675	35	36	2.33	2.24
3-2*	3.028	3.018	91.404	89.578	30	33	2.34	2.20
1*	3.960	3.870	84.744	82.423	30	31	2.40	2,34
TOPLAM	14.785	14.728	1.431.165	1.433.262	53%	59%	3.41	3.36

*Gümüş Kategorisi

Madrid Konaklama Verileri

Madrid’ te 2014 yıl sonu itibari ile toplam 1.145 adet konaklama tesisinde 105.223 yatak kapasitesi bulunmakta olup konaklama işletmelerinde 13.218 kişi istihdam edilmektedir. 2014 yılında konaklama işletmelerinde konaklayan 10.3 milyon kişinin 5.8 milyonu İspanyollardan, 4.5 milyonu ise yabancılardan oluşmuştur. Ortalama kalış süresinin 1.93 gün olarak ölçüldüğü Madrid’ te 2014 yılında kaydedilen toplam 19.8 milyon gecelenin 9.9 milyonu İspanyollar, 9.9 milyonunu ise yabancılar tarafından gerçekleştirmiştir. . Buradan hareketle, Madrid’ te konaklayan misafirlerin yerli ve yabancı oranının aynı olduğu sonucuna varılmaktadır. Ortalama doluluk oranı % 62,08 olarak gerçekleşmiştir

SONUÇ

- ❖ İstanbul Sabiha Gökçen-Barselona parkuru THY’nin İspanya’daki 7. Uçuş noktası olarak seferler 25 Mayıs 2015 tarihinde başlayacak.
- ❖ Ekonomik kriz nedeniyle Iberia Havayollarının ara verdiği Madrid-İstanbul seferlerinin 2014 yılı itibari ile tekrar başlaması turizm açısından yararlı olmuştur.
- ❖ Geçmiş yılların aksine bu yıl fuara ülkemizden az sayıda otelin stand alarak katılmış olması dikkat çekici olmuştur. Eresin Hotels, BW The President Hotel, Citadel Hotel, Titanic Hotels ile Renaissance Hotels Türkiye bölümünde yer almıştır.
- ❖ “Türkiye Turizmi 2023 Strateji Eylem Planı” hedeflerimiz göz önüne alınarak, İspanya’nın düşük maliyetli havayolu şirketlerine sağladığı imkanlar (Low-Cost Carriers-LCC), gastronomi, alışveriş ve sağlık turizmi konularındaki atılımlarının dikkatle incelenip benzer hamlelerin tarafımızca da yapılması önemli ve yararlı olacaktır.
- ❖ İspanya’da mevcut ekonomik koşullar ve fuarda yapılan ikili görüşmeler dikkate alınarak 2015 yılında ülkemize gelecek İspanyol turist sayısında önemli sayıda değişim beklenmemektedir.

Kaynaklar; TUROB Arşiv, T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, THY Basın Bülteni, Iberia Airlines, Pegasus Airlines, Nexotur, İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü, IFEMA Management, Fitch, IMF, World Bank, UNWTO, Expansion